

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Mantica Bogdan Xxxxx, născut la xxx, originar din xxx, regiunea xxxxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 12.10.2015 – 04.05.2016 (prima instanță);
2. 26.05.2016 – 18.10.2017 (instanța de apel);
3. 31.01.2018 – 04.04.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 04 mai 2016, procesul penal în privința lui Mantica Bogdan învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 78 alin. (3) Cod contravențional.

Mantica Bogdan a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, procesul contravențional fiind încetat din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Mantica Bogdan este învinuit de organul de urmărire penală că la data de 03.08.2015 în jurul orei 17:00, aflându-se la domiciliul situat în mun. xxxxxx, în urma consumului de băuturi spirtoase și apariției relațiilor ostile între dânsul și Uncuța Liubovi, având scopul omorului intenționat a ultimei, intenționat i-a aplicat o lovitură cu cuțitul de bucătărie în regiunea inimii și o lovitură cu același cuțit în regiunea gâtului, organe vitale ale corpului, săvârșind acțiuni care nu și-au produs

efectul din motive independente de voința sa, întrucât partea vătămată a fugit de la locul infracțiunii.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 622 din 12.08.2015, Uncuța Liubovi s-a ales cu leziuni corporale sub formă de plagă tăiată a gâtului pe dreapta și plagă în regiunea semitoracelui pe stânga, care se clasează la leziuni corporale ușoare.

Prima instanță a considerat că în cadrul ședinței de judecată nu a fost dovedită vinovăția inculpatului Mantica Bogdan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, menționând că în asemenea circumstanțe se impune încetarea procesului penal. Totodată, prima instanță a indicat că examinând în cumul totalitatea probelor și apreciindu-le în conformitate cu prevederile art. 425 Cod contravențional, a concluzionat că în acțiunile lui Mantica Bogdan sunt prezente elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, cu indicii calificativi – vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mantica Bogdan să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- atât din materialele cauzei penale, cât și din declarațiile părții vătămate, coroborate cu cele invocate de inculpatul Mantica Bogdan, rezultă aplicarea de către ultimul a două lovituri, una după altă, cu cuțit în regiunea inimii și în regiunea gâtului, adică în organele vitale ale corpului uman;

- la caz este vorba despre o tentativă consumată și, în același timp, o tentativă eșuată, deoarece rezultatul letal nu a survenit din motivul stării psihice și fizice a inculpatului, anume din aceste considerente ultimul a refuzat să anunțe ambulanța la fața locului, nu a acordat nici un ajutor victimei, acțiunile inculpatului s-au limitat doar la plâns și cererea de a fi iertat, prin urmare, inculpatul a confirmat în instanță că a refuzat să anunțe ambulanța pentru acordarea primului ajutor victimei, deoarece s-a speriat;

- cuțitul de bucătărie reprezintă un instrument vulnerant, pregătit din timp pentru producerea leziunilor traumatiche, utilizat la comiterea faptei ilicite și de frică ca victima să nu divulge organului abilitat despre cele comise asupra sa, mai mult, concluzia instanței privind lipsa intenției directe de a omorî victima de inculpat, deoarece acesta după ce a înfipt-o s-a așezat în genunchi, plângând, cerea scuze, este una lipsită de temei și nu poate fi tratată în îmbunătățirea situației

inculpatului, întrucât în cazul dat intenția de a omorî victima nu a fost urmată de rezultat din motive independente de voința acuzatului, inclusiv și datorită corpolenței victimei, care a opus rezistență, ceea ce denotă de fapt o tentativă de omor consumată;

- fapta inculpatului Mantica Bogdan întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal și nu poate fi calificată ca fiind fapta contravențională prevăzută de alin. (3) al art. 78 Cod contravențional. În context, cele expuse de instanță, precum că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii sunt pur-declarative.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința primei instanțe.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apel prin prisma probelor administrate, cercetând probele și verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, a concluzionat că apelul declarat de procuror urmează a fi respins ca nefondat, iar sentința atacată urmează a fi menținută ca legală și întemeiată.

În acest sens, instanța de apel a notat că judecând cauza penală referitor la învinuirea adusă inculpatului în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind încetarea procesului penal în privința inculpatului Mantica Bogdan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, din motivul că fapta inculpatului constituie o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (3) Cod contravențional.

La fel, instanța de apel a atestat că prima instanță just a stabilit vinovăția lui Mantica Bogdan în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința Mantica Bogdan în baza art. 78 alin. (3) Cod contravențional, din motivul expirării termenului de atragere la răspundere contravențională.

Cercetând cumulul de probe administrate, apreciind circumstanțele pricinii, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe este una corectă și motivată, fiind constatat că în urma acțiunilor intenționate a lui Mantica Bogdan, de aplicare a loviturilor cu cuțitul de bucătărie în regiunea inimii și în regiunea gâtului, lui Uncuța Liubovi i-au fost provocate plăgi tăiate, echimoze pe corp, față, membre, care după criteriul dereglării sănătății de scurtă durată nu mai puțin de 6 zile, dar nu mai mult de 21 zile, se clasifică ca leziuni corporale ușoare.

Instanța de apel a notat că evaluând circumstanțele constatate în ședința de judecată în raport cu normele de drept material și procesual, analizând probele administrate în coroborare, prima instanță a ajuns la concluzia, că fapta comisă de Mantica Bogdan constituie contravenția prevăzută de art. 78 alin. (3) Cod contravențional și este necesară încetarea procesului pe cauza penală de învinuire a lui Mantica Bogdan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a specificat că în conformitate cu prevederile art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

Potrivit art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut în art. 332 alin. (2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional al Republicii Moldova.

Instanța de apel, a atestat că în cadrul ședinței de judecată atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, fiind cercetate probele complet și sub toate aspectele, nu a fost dovedită vinovăția inculpatului Mantica Bogdan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, iar prima instanță corect a concluzionat că sunt prezente circumstanțe care impun necesitatea încetării procesului penal.

Totodată, instanța de apel a precizat că prima instanță corect a considerat că în acțiunile lui Mantica Bogdan sunt prezente elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, după indicii calificativi: vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății, cu încetarea procesului contravențional în cauză din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale și a încetat procesul contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

În acest context, instanța de apel a constatat că soluția primei instanțe este una motivată, bazată pe declarațiile inculpatului Mantica Bogdan, a părții vătămate Uncuța Liubovi, a martorului Semeniuc Natalia, precum și probele scrise ale cauzei penale, cercetate suplimentar în ședința instanței de apel.

Instanța de apel a mai menționat că potrivit ordonanței de învinuire în care se indică ca cauze independente de voința lui Mantica Bogdan, care l-au împiedicat să-și ducă intenția de omor a lui Uncuța Liubovi, faptul că partea vătămată a fugit de la locul infracțiunii, însă instanța de apel a conchis că din declarațiile părții vătămate din prima instanță, cât și din instanța de apel, nu rezultă că ultima ar fi fugit de la locul faptei, Uncuța Liubovi declarând că după ce a lovit-o, Mantica

Bogdan plângea, își cerea iertare, că a încercat să o spele și să-i oprească sângele cu un prosop, că a refuzat să anunțe salvarea și atunci ea a plecat la Semeniuc Natalia.

Instanța de apel a mai reținut că invocarea că partea vătămată a fugit de la locul faptei și motiv din care nu și-a dus la capăt Mantica Bogdan intenția de omor a lui Uncuța Liubovi nu a fost confirmată nici printr-o probă cercetată, invers, s-a stabilit că Mantica Bogdan după loviturile aplicate s-a așezat în genunchi, a plâns, a încercat să o spele pe victimă, să oprească sângele cu un ștergar, ultimul de fapt având posibilitate reală să aplice alte lovituri, dar nu a aplicat, după ce Uncuța Liubovi a plecat din casa lui Mantica Bogdan.

Faptul că se invocă că Mantica Bogdan a refuzat să anunțe salvarea, în opinia instanței de apel nu poate dovedi intenția lui Mantica Bogdan de a o omorî pe Uncuța Liubovi, în situația stabilită pe caz, când Mantica Bogdan nu a continuat singur acțiunile sale față de victimă.

Totodată, instanța de apel a specificat că din împrejurările de fapt stabilite, în situația când Mantica Bogdan nu a întreprins acțiuni reale în comiterea omorului lui Uncuța Liubovi, atât timp cât ultima s-a aflat încă în locuința inculpatului, se deduce concluzia că Mantica Bogdan nu a urmărit intenția de omor a victimei, după cum a fost menționat în învinuire, timpul cât dânsul s-a aflat în încăpere împreună cu victima, având posibilitate să acționeze, în caz de ar fi urmărit această intenție, ar fi avut posibilitatea și ar fi procedat la obținerea rezultatului.

Mai mult, instanța de apel a notat că potrivit concluziilor raportului de expertiză s-a constatat că leziunile depistate la victimă sunt calificate după criteriul dereglării sănătății de scurtă durată nu mai puțin de 6 zile dar nu mai mult de 21 zile ca leziuni ușoare, astfel acțiunile săvârșite în realitate, demonstrează numai intenția lui Mantica Bogdan de a cauza lui Uncuța Liubovi leziuni corporale ușoare, intenție care el a și realizat-o.

Astfel, instanța de apel a conchis că este justă soluția primei instanțe, iar temeiuri de încadrare a acțiunilor inculpatului în aspectul propus de procuror privind solicitarea condamnării lui Mantica Bogdan în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, nu au fost stabilite, nefiind aduse probe a vinovăției inculpatului, iar argumentele invocate de procuror în apelul delcarat sunt neîntemeiate.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Priscari Lilia, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, și solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, procurorul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, prin ce instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, ca rezultat a adoptat o soluție greșită de menținere a sentinței primei instanțe;

- la adoptarea soluției de recalificare a acțiunilor inculpatului, instanța de apel nu a pătruns în esența argumentelor invocate de procuror în cererea de apel, nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, iar probele prezentate de procuror au rămas fără argumentare, acestea nefiind analizate în decizia instanței de apel;

- argumentul primei instanțe și a instanței de apel, că inculpatul nu a avut intenție directă de a omorî victima, deoarece acesta după ce a înfipt-o cu cuțitul de două ori, s-a așezat în genunchi, plângând și cerând iertare, este lipsit de temei și nu poate fi tratat în favorarea inculpatului, deoarece în cazul dat intenția de a omorî victima nu a avut rezultat din motive independente de voința inculpatului, fapt probat de partea acuzării prin declarațiile victimei și părții vătămate Uncuța Liobovi și raportului de expertiză medico-legală nr. 622 din 12.08.2015;

- din materialele cauzei, s-a constatat că inculpatul atacând partea vătămată, i-a aplicat câteva lovituri cu cuțitul, cauzându-i plăgi tăiate a gâtului pe dreapta și plagă a semitoracelui pe stânga, echimoze pe corp, față, membre, mai mult, partea vătămată după prima lovitură cu cuțitul în regiunea gâtului s-a ridicat brusc în picioare și s-a opus atacului repetat, prin care a dezbătut cuțitul din mâna inculpatului, fiind redusă astfel intensitatea loviturii, însă totuși a mai primit o lovitură în regiunea inimii;

- instanțele de judecată nejustificat au respins argumentul părții acuzării că inculpatul Mantica Bogdan, fiind în stare de ebrietate, avânt intenție directă de a omorî victima, a lovit-o de două ori în părțile vitale a corpului, dar intenția lui nu și-a produs efectul din motiv că victima a opus rezistență, precum și așa factori ca forța fizică slabă și vârsta inculpatului, corpolența victimei și opunerea rezistenței de către aceasta, iar cuțitul de care a fost deposedat inculpatul, a ajuns sub pat și a rămas acolo până la venirea colaboratorilor de poliție, inculpatul fiind lipsit de posibilitatea reală de a-și duce intenția de omor până la capăt;

- acțiunile inculpatului după aplicarea loviturilor – așezarea în genunchi și cerința de a fi iertat, sunt justificate prin incapacitatea acestuia de a evalua adecvat situația, or din materialele cauzei a fost stabilit că înainte de săvârșirea infracțiunii el a propus victimei să întrețină un raport sexual, și chiar a amenințat-o cu omor când ultima a refuzat;

- la examinarea cauzei, instanțele de judecată nu au analizat obiectiv probele prezentate prin prisma clarificării circumstanțelor reale a cauzei.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, prin ce instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

Verificând legalitatea hotărârilor atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele invocate de recurent în susținerea acestor temeiuri nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Se reține din analiza sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, că ambele instanțe au constatat just, în temeiul probelor administrate la urmărirea penală, cercetate de prima instanță, și verificate de instanța de apel, apreciate de ambele instanțe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, că în acțiunile inculpatului Mantica Bogdan sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, dar nu a infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, concluzionând corect că în speță nu a fost demonstrată intenția inculpatului de a omorî victima. Ca probă decisivă în speța dată fiind admise declarațiile contradictorii a părții vătămate, care sunt mai favorabile inculpatului.

Subsidiar, Colegiul penal coraportând motivele invocate în recursul ordinar cu partea descriptivă a deciziei instanței apel (f.d. 193-202), conchide că sunt similare cu cele invocate în apel, iar instanța de apel la adoptarea soluției de

menținere a sentinței primei instanțe s-a expus detaliat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale în apelul declarat de procuror, și anume în privința lipsei elementelor infracțiunii de tentativă de omor prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, în acțiunile inculpatului Mantica Bogdan, și prezența elementelor contravenției stipulate în art. 78 alin. (3) Cod contravențional, precum și ce țin de încadrarea juridică a faptei săvârșite de Mantica Bogdan, fără a omite careva erori grave de fapt sau de drept, iar instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate, iar motivarea instanței de apel în virtutea corectitudinii ei pentru a evita repetări inutile, se acceptă și se însușește de instanța de recurs ordinar, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate în recurs care ar fi afectat hotărârea atacată, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Mantica Bogdan Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 aprilie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin